

ΤΑΞΗ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΑ ΓΡΑΠΤΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

copyright © 2005- 2006

Α. Κείμενο: Η Φιλία (Ενότητα 21^η).

Από όλα τα αγαθά που κάνουν τη ζωή του ανθρώπου ευτυχισμένη τίποτε δεν είναι μεγαλύτερο, τίποτε γονιμότερο, τίποτε πιο ευχάριστο από την πραγματική φιλία (Επικούρειος φιλόσοφος).

Τι είναι όμως η πραγματική φιλία; Είναι ο στενός και θερμός δεσμός δύο ή περισσοτέρων προσώπων, που στηρίζεται στην αμοιβαία ανιδιοτελή αγάπη και εκτίμηση· είναι ο πολύτιμος και σταθερός δεσμός που ενώνει ενάρετους ανθρώπους, στην καταγωγή ξένους ή συγγενείς. Οι εκλεκτότεροι πνευματικοί άνθρωποι όλου του κόσμου έχουν αναγνωρίσει και έχουν εξυμνήσει την πραγματική φιλία και πολλοί, από τα αρχαιότερα χρόνια ως σήμερα, έχουν γράψει γι' αυτήν ότι είναι ένα από τα πιο απαραίτητα και τα πιο βασικά στηρίγματα του ανθρώπου για την επίλυση των προβλημάτων του, για την προκοπή του και για την ευτυχία του.

«Συν τε δύ' ερχομένω», λέει ο Όμηρος: «όταν πηγαίνουν δύο μαζί» μπορούν οι άνθρωποι να τα βγάλουν πέρα καλύτερα και πιο άνετα. Γιατί ο πραγματικός φίλος θα σε βοηθήσει στην αντιμετώπιση των ζητημάτων σου ή των κινδύνων που διατρέχεις και στην επιτυχία των σκοπών σου θα ακούσει τα μυστικά σου· στη δυστυχία σου θα λυπηθεί μαζί σου και με πίστη θα σου συμπαρασταθεί, στην ευτυχία σου δε θα σε φθονήσει, αλλά θα χαρεί κι εκείνος ειλικρινά, θα επαινέσει την καλή σου απόδοση και θα σου ευχηθεί το καλύτερο· δεν θα θελήσει ποτέ να σε εκμεταλλευτεί· όταν βρίσκεσαι σε ανάγκη, θα σε βοηθήσει· θα κάνει θυσίες για σένα, θα σε σκέφτεται και όταν βρίσκεται μακριά σου· θα σου πει την αλήθεια και, όταν πρέπει, θα σε κρίνει με αυστηρότητα, θα είναι ειλικρινής μαζί σου και δεν θα σε κολακεύει· θα χαιρέται από την παρουσία σου και θα είναι ο συμπαραστάτης σου· θα σε ενθαρρύνει και θα σε στηρίζει για την κατάκτηση της αρετής και θα σε αποτρέπει από το κακό· θα κάνει υποχωρήσεις και δεν θα κάνει οτιδήποτε το πονηρό, που θα μπορούσε να προκαλέσει μείωση, πόνο ή λύπη σε σένα. Τα ίδια φυσικά θα προσφέρεις και συ σ' αυτόν, για να έχει στερεά θεμέλια η φιλία σας.

Η πραγματική φιλία ανυψώνει τους ανθρώπους ηθικά και πνευματικά, γιατί σ' αυτήν ο δόλος δεν έχει θέση και η προσφορά είναι αυθόρμητη, εκούσια και ανιδιοτελής και η αμοιβαία συμπάρασταση στους πνευματικούς στόχους αποτελεσματική. Η αληθινή φιλία έχει διάρκεια και δεν τραυματίζεται (παρά σπανιότατα) από τις συκοφαντίες. Μόνο όμως εκείνοι που είναι πραγματικά καλλιεργημένοι και ενάρετοι αξιώνονται να την προσφέρουν και να την απολαύσουν.

Περιοδικό «Φιλολόγος» τευχ.20
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(Απόσπασμα – Διασκευή)

copyright © 2005- 2006

Β. Παρατηρήσεις

1. Τι είναι η πραγματική φιλία, σύμφωνα με το κείμενο, και σε τι μπορούν να βοηθήσουν οι πραγματικοί φίλοι ο ένας τον άλλο; (2 Μονάδες)

2. Να βρείτε τη δομή της δεύτερης και της τρίτης παραγράφου (θεματική περίοδο – σχόλια – κατακλείδα) και να δώσετε το περιεχόμενο τους με ένα σύντομο πλαγιότιτλο. (2 Μονάδες)
3. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις από τις παρακάτω προτάσεις που βρίσκονται στο κείμενο. (1 Μονάδα)
- I. Θα ακούσει τα μυστικά του.
II. Οι εκλεκτότεροι πνευματικοί άνθρωποι ... έχουν αναγνωρίσει...
III. Θα σε ενθαρρύνει και θα σε στηρίζει.
IV. Η προσφορά είναι αυθόρμητη, εκούσια και ανιδιοτελής.
V. Από όλα τα αγαθά που κάνουν η ζωή του ανθρώπου ευτυχισμένη...
4. Να αναγνωρίσετε συντακτικά σε κάθε πρόταση τις υπογραμμισμένες λέξεις: (1 Μονάδα)
- I. Στην παρέλαση ο σημαιοφόρος περπατούσε καμαρωτός.
II. Ο Γιάννης είναι πρόεδρος της τάξης.
III. Διάβαζε με ευχαρίστηση τα ποιήματα και τα διηγήματά του.
IV. Ο μαθητής διάβασε τα μαθήματά του.
5. Σχηματίστε λέξεις με τα ακόλουθα αχώριστα μόρια: (1,5 Μονάδες)
- I. αει-
II. περι-
III. δυσ-
IV. διχο-
V. ομο-
6. Σχηματίστε λέξεις με τα ακόλουθα σύνθετα: (1,5 Μονάδες)
- I. α + άξιος
II. δυο + όροφος
III. γη + άνθρακας
IV. από + άνεμος
V. μητέρα + πόλη
7. Να σχηματίσετε το β' ενικό πρόσωπο του παρατατικού των παρακάτω ρημάτων. (1 Μονάδα)
- I. Συνδέομαι
II. Φαντάζομαι
III. Επικαλούμαι
IV. Αφαιρούμαι.

Γ. Έκθεση

Σε μια εκδήλωση για τη φιλία που οργανώνει το σχολείο σας, παίρνετε κι εσείς μέρος. Να γράψετε ένα κείμενο 2-3 παραγράφων για παρουσίαση με θέμα τη σημασία που έχει η φιλία στη ζωή του ανθρώπου. (10 Μονάδες)